

Giải pháp nâng cao năng lực tin học cho học sinh-sinh viên Trường Cao đẳng Công nghiệp Thanh Hóa

Lê Thiệu Thắng*

*ThS. Trường Cao đẳng Công nghiệp Thanh Hóa

Received: 28/2/2024; Accepted: 8/3/2024; Published: 14/3/2024

Abstract: In the trend of science, engineering and technology development and the Fourth Industrial Revolution, information technology also develops strongly and is closely linked with automation and communication technology. The applicability of information technology in the fields of production and business, in life and social practice is great. In the field of education and training, information technology helps all students improve their abilities in applying information technology and research many different fields of culture, science, engineering and technology. Thus, improving IT ability for students in colleges in general and at Thanh Hoa Industrial College contributes to improving awareness, skills and quality of college-level human resources in digital transformation. Actively contributing to national digital transformation in vocational education and training institutions is essential. This article presents solutions to improve IT ability for students at Thanh Hoa Industrial College

Keywords: Solutions, IT ability, students. Thanh Hoa Industrial College

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh toàn cầu hoá và hội nhập quốc tế, việc cạnh tranh giữa các quốc gia về kinh tế, thương mại và nguồn nhân lực là một xu thế tất yếu, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng đội ngũ lao động kỹ thuật có trình độ cao, có kiến thức, kỹ năng nghề, làm chủ máy móc, công nghệ hiện đại là một trong những nhân tố quyết định sự thành công của tiến trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Trường Cao đẳng Công nghiệp Thanh Hoá là trường công lập trọng điểm về đào tạo nghề của tỉnh Thanh Hoá cũng như khu vực Bắc Miền Trung. Sau hơn 60 năm truyền thống đào tạo nghề, nhà trường đã được đón nhận nhiều huân chương, bằng khen của trung ương và địa phương vì những thành tích và kết quả rất đáng ghi nhận trong đào tạo nghề, đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh Thanh Hóa và của đất nước.

Cũng như các cơ sở giáo dục, dạy nghề khác đang tích cực thực hiện theo Nghị quyết số 29-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI “Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập quốc tế” trường Cao đẳng Công nghiệp Thanh Hoá đang thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp để tăng cường các điều kiện đảm bảo chất lượng, đổi mới quản lý và đào tạo theo hướng tiếp cận trình độ của các nước tiên tiến trong khu vực và quốc tế, đào tạo nghề chất lượng cao, nghề trọng điểm để đào tạo ra nguồn nhân lực

kỹ thuật trực tiếp trong sản xuất, dịch vụ có kiến thức chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp cao, có năng lực về ngoại ngữ, Tin học tốt, có trách nhiệm nghề nghiệp và các kỹ năng mềm khác, nhằm tăng cường năng lực cạnh tranh của người lao động và của quốc gia trong bối cảnh hội nhập quốc tế, bảo đảm đáp ứng nhu cầu nhân lực kỹ thuật công nghệ của thị trường lao động (TTLĐ) trong nước và quốc tế, coi sự chấp nhận của TTLĐ đối với sinh viên là uy tín, thương hiệu, để định hướng phát triển thành trường cao đẳng chất lượng cao trong thời gian tới.

Như vậy người lao động hiện nay ngoài có kiến thức chuyên môn và kỹ năng nghề nghiệp cao, cần trang bị thêm các năng lực khác trong đó có năng lực về tin học. Trong xu thế khoa học và kỹ thuật tiên tiến như hiện nay, Tin học gắn bó hết sức chặt chẽ với tự động hoá, công nghệ thông tin và truyền thông. Khả năng ứng dụng của Tin học trong đời sống và thực tiễn là vô cùng to lớn, Tin học giúp cho mọi sinh viên nâng cao khả năng ứng dụng công nghệ thông tin và nghiên cứu được nhiều lĩnh vực khác nhau của văn hoá, khoa học, kỹ thuật, công nghệ. Như vậy nâng cao năng lực Tin học cho HSSV trường Cao đẳng công nghiệp Thanh Hóa góp phần nâng cao nhận thức, kỹ năng và phát triển NNL có trình độ tin học đảm bảo thực hiện chuyển đổi số, góp phần tích cực trong việc chuyển đổi số quốc gia.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng về năng lực Tin học của HSSV

trường Cao đẳng Công nghiệp Thanh Hóa

Môn Tin học là môn học chung bắt buộc trong chương trình dạy nghề trình độ trung cấp, cao đẳng. Chương trình, nội dung giảng dạy môn Tin học ở trường được đào tạo trên cơ sở chương trình của Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội (LĐTB-XH) và do hội đồng thẩm định của nhà trường thông qua, ban hành. Thời gian học môn Tin học hệ trung cấp là 45 giờ, hệ cao đẳng là 75 giờ. Về kỹ năng Tin học của học sinh sinh viên sau khi ra trường đáp ứng được chuẩn kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin cơ bản.

Hiện nay với sự phát triển mạnh mẽ trong lĩnh vực Tin học và ứng dụng Tin học vào sản xuất, các đơn vị sử dụng lao động đang ưu tiên tuyển dụng người lao động có trình độ Tin học nâng cao tương đương hoặc theo các chuẩn Tin học quốc tế như ICDL, MOS ... Tuy nhiên về năng lực Tin học của học sinh sinh viên khi ra trường còn hạn chế chưa đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp, tiêu chí của trường chất lượng cao, kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin nâng cao trong giai đoạn hiện nay bởi vì một số nguyên nhân sau:

Chương trình môn học Tin học hiện nay có nội dung không phù hợp vì lặp lại kiến thức học sinh đã học ở cấp học dưới, chưa đáp ứng tiêu chí trường chất lượng cao, chuẩn Tin học quốc tế.

Nội dung giảng dạy môn Tin học không theo hướng mở để phù hợp với yêu cầu nghề nghiệp nên sinh viên chưa nhận thấy tầm quan trọng của việc nâng cao năng lực Tin học để hỗ trợ và phục vụ công việc của mình.

Về cơ sở vật chất, phòng học thực hành Tin học mới đáp ứng cơ bản yêu cầu môn học, chưa được đầu tư nâng cấp chuẩn hóa theo hướng hiện đại.

Một số giáo viên chưa tích cực trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy để nâng cao năng lực thực hành cho sinh viên

2.2. Giải pháp nâng cao năng lực Tin học của HSSV trường Cao đẳng Công nghiệp Thanh Hóa

Cần phải đổi mới, thực hiện nhiều giải pháp và có những thay đổi về hoạt động giảng dạy môn Tin học theo hướng chuẩn hóa, thiết thực, bảo đảm nâng cao năng lực Tin học của học sinh sinh viên nhằm tạo ra những chuyển biến mạnh mẽ về chất lượng đào tạo, đáp ứng được tiêu chí trường chất lượng cao, kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin nâng cao và nhu cầu của thị trường lao động trong nước và khu vực. Xuất phát từ những yêu cầu đó, tôi xin đề xuất một số giải pháp thực hiện như sau:

2.2.1. Phát triển nội dung chương trình môn Tin học phù hợp với yêu cầu nghề nghiệp và theo chuẩn năng lực Tin học quốc tế.

Giải pháp này rất cần thiết đối với hoạt động học tin học trong nhà trường cao đẳng. Vai trò của chương trình rất quan trọng trong việc đảm bảo chất lượng, phát triển nội dung chương trình môn Tin học là cơ sở để đào tạo ra những sản phẩm có chất lượng, nâng cao năng lực tin học cho sinh viên. Việc phát triển đổi mới chương trình đào tạo Tin học cần thỏa mãn các nội dung sau:

- Phải bảo đảm nội dung và khung thời gian quy định, trên cơ sở mục tiêu chung của nghề đào tạo, chương trình cần tích hợp lý thuyết với thực hành, phải chọn lọc kiến thức đưa vào chương trình, các kiến thức phải mang tính khoa học, phù hợp với yêu cầu thực tiễn, hướng nội dung chương trình phù hợp với yêu cầu nghề nghiệp và theo hướng tiếp cận hoặc đạt mức tương đương với chuẩn năng lực Tin học quốc tế MOS, ICDL... chuẩn kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin nâng cao, thể hiện sự nối kết giữa các chương trình môn học, sự gắn kết giữa nội dung và cơ hội việc làm cũng như sự thăng tiến nghề nghiệp cho học sinh sinh viên sau khi tốt nghiệp.

- Đào tạo để phục vụ, đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động nên khi xây dựng chương trình phải có sự tham gia của người sử dụng lao động, doanh nghiệp, các chuyên gia Tin học, chuyên gia của các nghề có liên quan đến môn học nhằm cung cấp đủ kiến thức, kỹ năng cho sinh viên khi tốt nghiệp ra trường.

Giải pháp này cần thực hiện theo chỉ đạo, hướng dẫn của các cơ quan quản lý cấp trên và nhà trường là đơn vị chịu trách nhiệm xây dựng, thẩm định chương trình phù hợp với yêu cầu thực tế của các nghề đào tạo tại trường.

2.2.2. Bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, ngoại ngữ cho đội ngũ giảng viên giảng dạy môn Tin học.

Giải pháp này rất quan trọng bởi vì chất lượng học tập của SV phụ thuộc rất nhiều vào năng lực giảng dạy của đội ngũ giảng viên tin học. Do đó, hoạt động đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng dạy thực hành, giao tiếp ngoại ngữ... cho đội ngũ giảng viên môn Tin học cần được thường xuyên quan tâm và coi trọng, yếu tố góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả bao gồm: bồi dưỡng về phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp, lối sống, về năng lực chuyên môn, về năng lực sư phạm dạy nghề, về năng lực phát triển nghề nghiệp, nghiên cứu khoa học.

Xây dựng kế , chương trình bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng chuyên môn, ngoại ngữ cho đội ngũ giảng viên Tin học theo hướng đủ về số lượng, mạnh về chất lượng, nâng tỷ lệ giáo viên có trình độ từ thạc sỹ trở

lên trong từng năm học, từng thời kỳ đáp ứng yêu cầu phát triển của nhà trường.

2.2.3. *Đổi mới phương pháp và hình thức giảng dạy môn Tin học*

Giải pháp này rất quan trọng nhằm nâng cao chất lượng dạy học tin học trong nhà trường. Nhà trường thực hiện đổi mới phương pháp dạy học nhằm tích cực hóa hoạt động học tập, phát huy tính chủ động, sáng tạo và năng lực tự học, tự nghiên cứu của học sinh sinh viên, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo của nhà trường.

Để thực hiện đổi mới phương pháp dạy học, người giáo viên phải hiểu biết sâu sắc những kiến thức của môn học mà mình đảm nhận, đồng thời phải tự bổ sung vốn kiến thức của mình thường xuyên và có định hướng rõ ràng qua các sách, tài liệu hướng dẫn. Nắm vững bản chất và quy luật của quá trình dạy học để có thể tìm ra hoặc ứng dụng những phương pháp dạy học phù hợp với bài học, môn học và đối tượng sinh viên. Quan trọng là người giáo viên phải nhận thức được sự cần thiết phải đổi mới phương pháp dạy học, không ngừng học tập, lựa chọn, sử dụng hợp lý, sáng tạo và có hiệu quả phương pháp dạy học của mình.

Khuyến khích, động viên khen thưởng kịp thời giáo viên tích cực đổi mới phương pháp dạy học, viết sáng kiến kinh nghiệm về đổi mới phương pháp dạy học có hiệu quả cao.

2.2.4. *Tăng cường quản lý, đầu tư và sử dụng CSVC, thiết bị dạy học phục vụ giảng dạy môn Tin học*

Giải pháp này rất cần thiết và thường xuyên nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy môn Tin học và đảm bảo chất lượng đào tạo trong nhà trường, cụ thể là:

- Xây dựng phòng máy tính thực hành đồng bộ, cấu hình cao, đạt tiêu chuẩn hiện đại, với đầy đủ các thiết bị phần cứng lẫn phần mềm hỗ trợ kèm theo, trong đó ưu tiên sử dụng các phần mềm phiên bản mới.

- Xây dựng mạng cục bộ, cài đặt đầy đủ phần mềm quản lý phòng máy, đồng thời kết nối Internet tốc độ cao phục vụ giảng dạy, học tập, nghiên cứu của giáo viên và sinh viên.

- Cung cấp các thiết bị hỗ trợ dạy môn Tin học như máy chiếu projector, bảng thông minh... Xây dựng tủ tài liệu, giáo trình môn để giáo viên, sinh viên tham khảo, tiếp cận với những biến đổi nhanh chóng trong lĩnh vực Tin học, công nghệ thông tin và truyền thông.

Để thực hiện được cần sự quan tâm đầu tư của Bộ Lao động Thương binh và Xã hội, UBND tỉnh Thanh Hóa về kinh phí, dự án tăng cường cơ sở vật chất, thiết bị dạy học. Sự quan tâm của các cấp lãnh đạo,

của các tổ chức xã hội, các dự án hỗ trợ nhà trường về các nguồn lực giúp tăng cường cơ sở vật chất của nhà trường.

3. **Kết luận**

Nâng cao năng lực Tin học cho HSSV trường Cao đẳng công nghiệp Thanh Hóa hiện nay là vấn đề cần thiết, đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp, tiêu chí trường chất lượng cao. Nâng cao kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin là một đòi hỏi tất yếu của thời đại hội nhập quốc tế, để tiến tới việc dịch chuyển lao động giữa các quốc gia trong khu vực, đảm bảo được các yêu cầu về trình độ và kỹ năng sử dụng CNTT trong thời đại công nghệ số hiện nay, để người lao động đủ sức hội nhập và cạnh tranh quốc tế, qua đó tạo tiền đề quan trọng cho học sinh sinh viên trở thành những công dân toàn cầu, sẵn sàng hội nhập quốc tế, khai thác tốt kho tàng tri thức khổng lồ, cập nhật không ngừng của nhân loại./.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành TƯ Đảng (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của Hội nghị lần thứ 8 “về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu CNH, HĐH trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập quốc tế.* Hà Nội

2. Bộ Thông tin và truyền thông (2014), *Thông tư Quy định Chuẩn kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin,* Thông tư số 03/2014/TT-BTTTT, ngày 11/03/2014. Hà Nội

3. Bộ LĐTB-XH (2018), *Thông tư Ban hành chương trình môn học Tin học thuộc khối các môn học chung trong chương trình đào tạo trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng,* Số: 11/2018/TT-BLĐTBXH, ngày 26/9/2018. Hà Nội

4. Bộ LĐTB-XH (2017), *Thông tư quy định chuẩn về chuyên môn, nghiệp vụ của nhà giáo giáo dục nghề nghiệp,* Số: 08/2017/TT-BLĐTBXH, ngày 10/03/2017. Hà Nội

5. Bộ LĐTB-XH (2019), *Quyết định phê duyệt ngành, nghề trọng điểm; trường được lựa chọn ngành nghề trọng điểm giai đoạn 2016-2020 và định hướng đến năm 2025,* Số: 1769/QĐ-BLĐTBXH, ngày 25/11/2019. Hà Nội

6. Bộ LĐTB-XH (2021), *Thông tư Quy định tiêu chí và quy trình đánh giá, công nhận trường cao đẳng chất lượng cao,* Số: 35/2021/TT-BLĐTBXH, ngày 30/12/2021. Hà Nội

7. Thủ tướng Chính phủ (2009), *Quyết định phê duyệt kế hoạch tổng thể phát triển nguồn nhân lực CNTT đến năm 2015 và định hướng đến năm 2020,* Số: 698/QĐ-TTg, ngày 01/06/2009. Hà Nội